

Tantárgy neve: Közgazdaságtan II. - Makroökonómia	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tanóra típusa: 2 óra előadás / 1 óra gyakorlat, összesen 3 óra az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye: 2 félév	
Előkövetelmények:	
Tantárgyleírás:	
A hallgatók alapvető összefüggéseket sajátítanak el a közgazdaságtan és azon belül a makroökonómia területéről. Az ismeretanyag közzé tartozik többek között a makrogazdasági folyamatok (reál és jövedelemfolyamatok) megértése, a nemzetgazdasági teljesítmény mérésére alkalmas mutatók és főbb összetevőinek az elsajátítása. A zárt és nyitott gazdaság modellezése, főbb jellemzői. A vállalati szektor és a háztartási szektor gazdaságbeli szerepe. Az állam gazdasági szerepvállalása, adók fajtái, a fiskális politika, az áru-, a munka- és a pénzpiac főbb jellemzőinek, eszközrendszerének a tárgyalása és olyan gazdasági problémák megértése, mint a munkanélküliség, infláció. Konjunktúraciklusok.	
Irodalom	
Kötelező irodalom: - Máté Domicián (2007) Gazdasági ismeretek. Válogatott fejezetek a mikro- és makroökonómiából, Aula, ISBN: 978-963-9417-66-3 - T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. Debreceni Egyetemi Kiadó. ISBN: 978 963 318 6220 Ajánlott irodalom: - William D. Nordhaus - Paul Anthony Samuelson (2012): Közgazdaságtan. Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978 963 0591607 - Mankiw, N. G. (2005): Makroökonómia. Osiris Kiadó. Budapest. ISBN: 978 963 389 8253.	
Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek	
a) tudása • Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat. • Ismeri a műszaki szakterület ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető tényeit, összefüggéseit, határait, korlátait. • Ismeri és érti a szakterület műszaki folyamatainak szervezési és üzemeltetési eljárásait. • Ismeri a termelő és szolgáltató folyamatok reál, humán, illetve gazdasági és társadalmi összefüggéseit, azok egészségre és biztonságra való hatásmechanizmusát. • – Ismeri a műszaki szakterülethez kapcsolódó gazdálkodás- és szervezéstudományi szakterületek (menedzsment, termelésmenedzsment, minőségmenedzsment, projektmenedzsment, innováció-menedzsment, környezetmenedzsment, termékmenedzsment, logisztikai menedzsment, stratégiai menedzsment, vállalkozásmenedzsment, információmenedzsment, marketing, közgazdaságtan, jog) alapjait, követelményeit, összefüggéseit. • Ismeri a beruházások, továbbá fejlesztési projektek tervezésének, gazdaságossági vizsgálatainak, műszaki kivitelezésének főbb eljárásait, módszereit. • Ismeri a környezeti hatásvizsgálatok végzésére és a hatástanulmányok összeállítására vonatkozó módszertant és a jogi szabályozás alapjait. • Ismeri a műszaki menedzsment szakterületeinek tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.	

- Ismeri a szűkebb műszaki szakterület technológiáit.

b) képességei

- A műszaki szakterületen felmerülő rutinfeladatok megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Képes műszaki-gazdasági dokumentációk megértésére, feldolgozására.
- Képes műszaki, technológiai, beruházási, gyártási, logisztikai, minőségbiztosítási, informatikai folyamatok irányítására, szervezésére, ellenőrzésére és fejlesztésük összehangolására.
- Képes üzleti tervek készítésére, döntéselőkészítési feladatok elvégzésére, innovációs stratégiák kidolgozására és megvalósítására.
- Képes a folyamat- és működésfejlesztéssel foglalkozó teamek munkájában való részvételre, és e csoportok munkájának koordinálására.
- Rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel.
- Rendelkezik felelősségtudattal, minőségtudattal, értékelési és önértékelési, analízáló és szintetizáló képességgel.
- Képes arra, hogy szakmailag adekvát módon szóban és írásban anyanyelven és egy idegen nyelven kommunikáljon, prezentáljon.
- Képes a hazai és nemzetközi szakirodalom feldolgozására és felhasználására.

c) attitűdje

- Betartja a munkavégzés és munkavállalás jogi, erkölcsi és szakmai szabályrendszerét.
- Törekszik arra, hogy döntéseit a jogszabályok és az etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.
- Törekszik arra, hogy döntéseit az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség szerint velük együttműködésben hozza meg.
- Törekszik arra, hogy folyamatos önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse.
- Átfogó rendszerszemlélettel rendelkezik.

d) autonómiája és felelőssége

- Irányítás mellett közreműködik a műszaki szakterület szakembereivel egy-egy konkrét projekt megvalósításában.
- Önállóan képes a termelő és szolgáltató vállalkozások műszaki-gazdasági jellegű, valamint humán folyamataival kapcsolatos menedzselési feladatok ellátására.
- Önállóan képes a szervezetek működésének menedzselésére.
- A szakterületéhez tartozó elemzői feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldó módszereket.
- Saját munkájának eredményeit reálisan értékeli.
- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan képes a munkavégzésre, a szakmai kérdések végiggondolására. – Felelősséget vállal szakmai döntéseiért.
- Felelősséget vállal az általa irányított és az általa elvégzett munkafolyamatokért.
- A szakterületét megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Felelősséget érez a fenntartható fejlődésért.
- Felelősséget érez munkahelyéért és beosztott munkatársaiért.

Tantárgy felelőse: Dr. T. Kiss Judit

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Prof. Dr. Máté Domicián

Tantárgy neve: Közgazdaságtan II. - Makroökonómia		Tantárgy kódja: MK3KGT2M04MX17	
Kredit: 4	Követelmény: kollokvium		Tanszék: MMT
Óraszám: 2 + 1	Előkövetelmény:		
Tantárgyfelelős: Dr. T. Kiss Judit		Tantárgy oktatói: Prof. Dr. Máté Domicián	
HÉT	ELŐADÁS	GYAKORLAT	
1.	Tantárgyi követelmények ismertetése	Konzultáció	
2.	A makrogazdasági kibocsátás mérése A kibocsátás és a jövedelem. Árszínvonal, fogyasztási árindex. A gazdasági teljesítmény mérésének kérdései. A gazdaság teljesítményének mérése és mutatói. A GDP számításának néhány szabálya. Reál és nominális GDP, GDP- deflátor. A termelési függvény bemutatása. Cobb Douglas termelési függvény és a growth accounting módszer.	Bevezető feladatok: A jövedelem felhasználása, a makrogazdasági körforgás. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (1. fejezet)	
3.	Modellek a közgazdaságtanban. A gazdasági szektorok. A szektorok kapcsolatainak színhelyei: a piacok (áru-, pénz-, tőke- és munkapiac). Alapvető fogalmak (reál és jövedelem- folyamatok, fogyasztás, megtakarítás, beruházás). A jövedelem felhasználása, a makrogazdasági körforgás.	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (1. fejezet) A gazdaság teljesítményének mérése és mutatói. Esettanulmányok.	
4.	Az árupiac – Fogyasztás, megtakarítás, beruházás A fogyasztás, a megtakarítások (fogyasztási és megtakarítási függvények) és a beruházások makrogazdasági összefüggései. Megtakarítási és beruházási motivációk. A beruházások keresleti görbéje. A megtakarítások és beruházások szerepe az árupiaci egyensúly kialakulásában. Az árupiaci egyensúly – az IS görbe. A multipli-kátor hatásmechanizmusa. Gazdasági automa- tizmusok	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: A fogyasztás, a megtakarítások (fogyasztási és megtakarítási függvények) és a beruházások makrogazdasági összefüggései. Az árupiaci egyensúly. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (2. fejezet)	
5.	Az állam gazdasági szerepe A gazdaságszervezés alapkérdéseinek piaci megoldása. Piaci kudarcok (elégtelenségek). A kormányzat gazdasági szerepvállalása. A modern vegyes gazdaság jellemzői. Kormányzati adóztatás és a közkiadások. A költségvetési politika hatása a makrogazdasági kibocsátásra. Az adómultiplikátor. Az adó- és a kiadásmultiplikátor együttes hatása. Multiplikátor a valóságban, a hatást tompító tényezők.	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: esettanulmányok. Az adómultiplikátor. Az adó- és a kiadásmultiplikátor együttes hatása. Az adóztatás, adóteher vizsgálati és mérési lehetőségei. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (4. fejezet)	

6.	Zárthelyi dolgozat	
7.	Első rajzhét	
8.	A nyitott gazdaság Kereslet és kínálat a nyitott gazdaságban, a tőke és az áruk nemzetközi áramlása. Nettó export és a külkereskedelmi mérleg. Árfolyamok, a reálárfolyam meghatározói. A nyitottság mérési lehetőségei.	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: esettanulmányok. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (5. fejezet).
9.	A pénzpiac A pénzrendszer fejlődése. A modern pénz lényege, a pénz funkciói. Hitelműveletek és a Fisher-tétel. A kamatláb: a pénz ára (a reál- és a nominális kamatláb). A bankrendszer kialakulása és fejlődése. A modern gazdaságok bankrendszere. A pénzteremtés alapelvei. A pénzkínálat összetevői. A pénzkínálati függvény. A pénzkereslet indítékai, pénzkeresleti motívumok. Egyensúly a pénzpiacon: az LM görbe értelmezése.	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: Az árupiac egyensúlya. A nyitottság mérési lehetőségei. Esettanulmány vizsgálata, pénzügyi válságok elemzése. Prezentációs lehetőség. Egyensúly a pénzpiacon: az LM görbe vizsgálata. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (3. fejezet)
10.	A munkapiac A munkakínálat meghatározása, kínálati függvény. Gazdasági aktivitás és a munkanélküliség. A munkakereslet. Egyensúly a munkapiacon (rövidebb oldal elve). A munkapiac és az aggregált kínálat. Az aggregált kereslet és kínálati görbék elemzése.	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: A munkakínálat meghatározása, kínálati és keresleti függvény, egyensúly a munkapiacon. A lakosság felosztása a munkapiaci részvétel szerint. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (7. fejezet)
11.	Munkanélküliség és infláció A munkanélküliséggel kapcsolatos fogalmak. A munkanélküliség társadalmi-gazdasági hatásai, közgazdasági értelmezése (a kényszerű és önkéntes munkanélküliség), okai és fajtái (frikciós, strukturális és ciklikus munkanélküliség). A természetes munkanélküliség, a ciklikus munkanélküliség és a kibocsátás kapcsolata: Okun tapasztalati törvénye. Az infláció fogalma, mérése (az árindexek), fokozatai, társadalmi költségei és fajtái (keresleti és kínálati infláció). Az inflációs rátát meghatározó tényezők: az inflációs várakozások, a ciklikus munkanélküliség és a kínálati sokkhatás (Phillips-görbe egyenlete).	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása, ismétlő feladatok megoldása. A lakosság felosztása a munkapiaci részvétel szerint. A munkanélküliség befolyásoló tényezői. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (7. fejezet)
12.	Konjunktúra ciklusok és a gazdasági növekedés hosszú távon A makrogazdasági kibocsátás (az aggregált kínálat) ingadozásai: a konjunktúra-ciklusok. A recesszió a konjunktúra jellemzői. A ciklusok külső és belső okai. Egy lényeges belső ok: a	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása, A gazdasági növekedés és tényezőinek vizsgálata. Esettanulmányok

	multiplikátor- és az akcelerator hatás szerepe a ciklusok kialakulásában	
13.	II. Zárthelyi dolgozat	
14.	Második rajzhét	
KÖVETELMÉNYEK		
Az aláírás feltétele:		
Részvétel a gyakorlatokon a TVSZ előírásai szerint. A kiadott feladatok helyes megoldása.		
Teljesítményértékelés, az érdemjegy megszerzésének feltétele:		
A zárthelyi dolgozatok és a feladatok alapján megajánlott jegy, egyébként		
A vizsga eredményei a következők szerint alakulhatnak:		
• 0-50% elégtelen • 50-59% elégséges • 60-69% közepes • 70-79% jó • 80% felett jeles		

Tantárgy neve: Közgazdaságtan II. - Makroökonómia		Tantárgy kódja: MK4KGT2M04MX17	
Kredit: 4	Követelmény: kollokvium		Tanszék: MMT
Óraszám: 2 + 1	Előkövetelmény:		
Tantárgyfelelős: Dr. T. Kiss Judit		Tantárgy oktatói: Prof. Dr. Máté Domicián	
HÉT	ELŐADÁS	GYAKORLAT	
1.	Tantárgyi követelmények ismertetése A makrogazdasági kibocsátás mérése A kibocsátás és a jövedelem. Árszínvonal, fogyasztási árindex. A gazdasági teljesítmény mérésének kérdései. A gazdaság teljesítményének mérése és mutatói. A GDP számításának néhány szabálya. Reál és nominális GDP, GDP- deflátor. A termelési függvény bemutatása. Cobb Douglas termelési függvény és a growth accounting módszer.	Konzultáció Bevezető feladatok: A jövedelem felhasználása, a makrogazdasági körforgás. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (1. fejezet)	
2.	Modellek a közgazdaságtanban. A gazdasági szektorok. A szektorok kapcsolatainak színhelyei: a piacok (áru-, pénz-, tőke- és munkapiac). Alapvető fogalmak (reál és jövedelem- folyamatok, fogyasztás, megtakarítás, beruházás). A jövedelem felhasználása, a makrogazdasági körforgás. Az árupiac – Fogyasztás, megtakarítás, beruházás	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (1. fejezet) A gazdaság teljesítményének mérése és mutatói. Esettanulmányok.	
3.	A fogyasztás, a megtakarítások (fogyasztási és megtakarítási függvények) és a beruházások makrogazdasági összefüggései. Megtakarítási és beruházási motivációk. A beruházások keresleti görbéje. A megtakarítások és beruházások szerepe az árupiaci egyensúly kialakulásában. Az árupiaci egyensúly – az IS görbe. A multiplikátor hatásmechanizmusa. Gazdasági autotizmusok	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: A fogyasztás, a megtakarítások (fogyasztási és megtakarítási függvények) és a beruházások makrogazdasági összefüggései. Az árupiaci egyensúly. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (2. fejezet)	
4.	A nyitott gazdaság Kereslet és kínálat a nyitott gazdaságban, a tőke és az áruk nemzetközi áramlása. Nettó export és a külkereskedelmi mérleg. Árfolyamok, a reálárfolyam meghatározói. A nyitottság mérési lehetőségei.	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: esettanulmányok. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (5. fejezet).	

5.	A pénzpiac A pénzrendszer fejlődése. A modern pénz lényege, a pénz funkciói. Hitelműveletek és a Fisher-tétel. A kamatláb: a pénz ára (a reál- és a nominális kamatláb). A bankrendszer kialakulása és fejlődése. A modern gazdaságok bankrendszere. A pénzteremtés alapelvei. A pénzkínálat összetevői. A pénzkínálati függvény. A pénzkereslet indítékai, pénzkeresleti motívumok. Egyensúly a pénzpiacon: az LM görbe értelmezése.	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: Az árupiac egyensúlya. A nyitottság mérési lehetőségei. Esettanulmány vizsgálata, pénzügyi válságok elemzése. Prezentációs lehetőség. Egyensúly a pénzpiacon: az LM görbe vizsgálata. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (3. fejezet)
6.	A munkapiac A munkakínálat meghatározása, kínálati függvény. Gazdasági aktivitás és a munkanélküliség. A munkakereslet. Egyensúly a munkapiacon (rövidebb oldal elve). A munkapiac és az aggregált kínálat. Az aggregált kereslet és kínálati görbék elemzése. Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: A munkakínálat meghatározása, kínálati és keresleti függvény, egyensúly a munkapiacon. A lakosság felosztása a munkapiaci részvétel szerint. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (7. fejezet)	Az előadás anyagához kapcsolódó feladatok megoldása: A munkakínálat meghatározása, kínálati és keresleti függvény, egyensúly a munkapiacon. A lakosság felosztása a munkapiaci részvétel szerint. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. (7. fejezet)

KÖVETELMÉNYEK

Az aláírás feltétele:

Részvétel a gyakorlatokon a TVSZ előírásai szerint. A kiadott feladatok helyes megoldása.

Teljesítményértékelés, az érdemjegy megszerzésének feltétele:

A zárthelyi dolgozatok és a feladatok alapján megajánlott jegy, egyébként

A vizsga eredményei a következők szerint alakulhatnak:

- 0-50% elégtelen
- 50-59% elégséges
- 60-69% közepes
- 70-79% jó
- 80% felett jeles